

Kontakt dla mediów:

Luiza Nowicka, PARP

e-mail: media@parp.gov.pl

tel.: 880 524 959

Informacja prasowa

Warszawa, 29.06.2023 r.

Jak wykorzystać sztuczną inteligencję do rozwoju polskiej gospodarki?

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) przygotowała kompendium wiedzy dla przedsiębiorców na temat zastosowania sztucznej inteligencji w firmach – raport „Zastosowania sztucznej inteligencji w gospodarce. Przegląd wybranych inicjatyw i technologii z rekomendacjami dla przedsiębiorców”.

Sztuczna inteligencja (AI) znacząco zmienia sposób, w jaki funkcjonują przedsiębiorstwa, jak kształtuje się rozwój gospodarki, jak zaspokajane są potrzeby konsumentów oraz jak konkurują ze sobą firmy. Rozwój technologii AI stawia przed jej użytkownikami wiele trudności, w tym związanych z ochroną własności intelektualnej.

W ramach wsparcia przedsiębiorców w przybliżeniu tematyki AI – w praktycznym zastosowaniu w biznesie – powstał raport „Zastosowania sztucznej inteligencji w gospodarce. Przegląd wybranych inicjatyw i technologii z rekomendacjami dla przedsiębiorców”.

– Raport skupia się na pokazaniu AI w szerokim ujęciu. Od podstaw, czym jest sztuczna inteligencja, jakie są aktualne trendy i wyzwania AI w gospodarce, jakie są regulacje prawne dotyczące ochrony własności intelektualnej, po zastosowanie rozwiązań sztucznej inteligencji w poszczególnych obszarach Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS). Zastosowania AI zostały pokazane na przykładach firm i start-upów wykorzystujących tę technologię m.in. do badań, produkcji, testowania produktów czy usług – wyjaśnia **Krzysztof Buczek**, kierownik w Departamencie Analiz i Strategii w PARP.

Wybrane przykłady zostały przeanalizowane dla każdej specjalizacji, z rozróżnieniem na 13 obszarów technologicznych uwzględnionych w KIS. Szczegółowy opis specjalizacji KIS 10 i KIS 11 wprost odwołuje się do wykorzystania sztucznej inteligencji w gospodarce, nauce i działalności innowacyjnej. Jednakże AI wpłynie pośrednio również na inne specjalizacje w ramach Krajowych Inteligentnych Specjalizacji, usprawniając m.in. procesy produkcyjne czy dystrybucyjne. Przykładowo, w KIS 1 (Zdrowe społeczeństwo) mechanizmy AI wpłyną na szybszą i bardziej precyzyjną analizę wielkich zbiorów danych, co przyczyni się do rozwoju diagnostyki i terapii chorób. Z kolei w obszarze KIS 6 (Transport przyjazny środowisku) sztuczna inteligencja pozwoli na lepsze zarządzanie ilością zużywanego paliwa, budowę autonomicznych pojazdów czy zapewnianie przepustowości dróg.

Pełny raport dostępny jest na [stronie PARP](#).

Korzyści z włączenia rozwiązań AI do przedsiębiorstwa

Wykorzystanie AI możliwe jest na wielu poziomach prowadzenia biznesu. W produkcji prowadzi do wzrostu produktywności i wydajności poprzez automatyzację zadań, poprawę kontroli jakości i optymalizację procesów produkcyjnych. Z kolei w handlu detalicznym, dzięki coraz większej personalizacji doświadczeń zakupowych konsumentów, wykorzystywaniu silników rekomendacyjnych oraz automatyzacji obsługi klienta, obserwujemy znaczący wzrost zadowolenia i lojalności klientów. Stworzone algorytmy pomagają w wykryciu oszustw, zarządzaniu ryzykiem i podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, co zwiększa bezpieczeństwo i rentowność firm, jednocześnie skracając czas spędzany na implementacji projektowanych rozwiązań niezależnie od skali.

– Sztuczna inteligencja pomaga także zautomatyzować zadania, które wcześniej wykonywali ludzie. Dzięki temu pracownicy mogą skupić się na bardziej strategicznej i kreatywnej pracy. AI usprawnia podejmowanie decyzji, analizując duże zbiory danych w celu identyfikacji wzorców i trendów, a także opracowuje nowe produkty i usługi, które są dopasowane precyzyjnie do ich potrzeb. Wszystko to oddziałuje na redukcję ponoszonych kosztów, pozytywnie wpływa na innowacje, które w rezultacie mogą zapewnić firmie przewagę konkurencyjną – wyjaśnia **Paweł Chaber**, ekspert z Departamentu Analiz i Strategii w PARP.

AI pełne wyzwania

Korzystanie ze sztucznej inteligencji wiąże się jednak również z szeregiem wyzwań technologicznych i prawnych, jak np. autonomia rozwiązań technologicznych. W przypadku błędnych decyzji, szkód lub naruszeń prawnych spowodowanych przez AI, konieczne jest określenie, kto ponosi za nie odpowiedzialność – twórca, użytkownik, dostawca danych czy inny podmiot. Obecnie brak jest szczególnych regulacji prawnych w tym zakresie.

Inną kwestią jest zdolność uczenia się maszyn obliczeniowych. Wyzwaniem jest projektowanie i trenowanie AI tak, aby systemy te nie wykazywały uprzedzeń, nie prowadziły do dyskryminacji, a decyzje przez nie podejmowane opierały się na uczciwości i równości. To prowadzi również do kolejnej trudności – podmiotowości AI. Sztuczna inteligencja może generować obrazy, muzykę czy teksty. Czy zatem AI powinna być uważana za twórcę tych dzieł, czy też za narzędzie wykorzystywane przez ludzi do ich tworzenia?

Prawne rekomendacje dla przedsiębiorców

Eksperti proponują szereg rekomendacji dotyczących działań, jakie firmy lub wynalazcy mogą podejmować w kontekście ochrony swojej własności intelektualnej, w szczególności rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji. Można je podzielić na dwa typy wytycznych: dotyczące zabezpieczeń prawnych oraz działań związanych z badaniami, monitoringiem i rozwojem pracowników firmy.

Wśród zabezpieczeń prawnych rekomendowane jest zabezpieczenie praw autorskich dla stworzonego oryginalnego oprogramowania AI, w tym dokumentacja procesu twórczego, wprowadzenie zabezpieczeń technicznych i odpowiednie zapisy w umowach z pracownikami.

Warto pamiętać też o zgłoszeniu innowacji do urzędów patentowych. Pozwala to uzyskać wyłączne prawa do wykorzystania wynalazku i licencjonowania go innym podmiotom.

Rekomendowane jest również zabezpieczenie know-how jako tajemnicy handlowej przedsiębiorstwa. Pomóc w tym mogą np. umowy o zachowaniu poufności (NDA) z pracownikami, firmami, partnerami czy dostawcami technologii AI oraz zabezpieczenia technologiczne. Przyda się również stworzenie umów licencyjnych, które uregulują warunki udzielenia licencji na technologie AI.

Monitoring pomoże w rozwoju

Działania związane z badaniami, monitoringiem i rozwojem pracowników firmy to między innymi monitorowanie rynku, wyszukiwarek patentowych oraz mediów i reagowanie na naruszenia. Regularne obserwowanie rynku umożliwi również identyfikację potencjalnych nowych technologii AI i pozwoli na szybką reakcję firmy na zmiany, trendy czy konkurencję.

Ważne jest też odpowiednie zarządzanie procesem badawczo-rozwojowym firmy, co może pomóc w zachowaniu tajemnicy przedsiębiorstwa i ochronie wynalazków. Pomogą w tym wspomniane umowy NDA dla pracowników, ale także monitorowanie dostępu do wrażliwych informacji oraz zabezpieczanie danych i kodów źródłowych. Działania związane z ochroną własności intelektualnej powinny być też wsparte edukacją pracowników w tym zakresie. Powinna ona uświadamiać ich m.in. jakie informacje są poufne i jak je chronić.

Wreszcie – na pewno warto konsultować wszystkie inwestycje firmy w tym zakresie z prawnikiem specjalizującym się w temacie własności intelektualnej. Pomoże on zrozumieć kompleksowe aspekty ochrony własności intelektualnej i dostosować odpowiednie strategie ochronne.

Krajowe Inteligentne Specjalizacje

Raport „Zastosowania sztucznej inteligencji w gospodarce. Przegląd wybranych inicjatyw i technologii z rekomendacjami dla przedsiębiorców” został przygotowany przez ekspertów Uniwersytetu SWPS na zlecenie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i powstał w ramach projektu pozakonkursowego pn. Monitoring Krajowej Inteligentnej Specjalizacji (Program Operacyjny Inteligentny Rozwój, Poddziałanie 2.4.2). Realizowany jest w partnerstwie z Ministerstwem Rozwoju i Technologii oraz Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości. Pełna wersja publikacji jest dostępna na [stronie PARP](#).

Krajowe Inteligentne Specjalizacje to branże uznane za priorytetowe dla tworzenia innowacyjnych rozwiązań społeczno-gospodarczych, zwiększenia wartości dodanej polskiej gospodarki i podniesienia jej konkurencyjności na arenie międzynarodowej. Aktualna lista KIS-ów zawiera 13 specjalizacji. Każdy z nich jest analizowany pod kątem specyficznych, identyfikujących go haseł.

